Rok IV. Środa dnia 27 Września 1922 roku. Cena 40 mk. №. 218.

Kurjer Częstochowski

DZIENNIK POLITYCZNO SPOŁECZNO LITERACKI

100.000 wagonów kartofli do Niemiec.

Jak lewicowy rząd Nowaka oddaje nas na pastwę paskarstwa.

Gabinet pana Nowaka pozwolił na wywóz **100.000 wagonów kartofli do Niemiec.** Udzielenie pozwolenia tłomaczy on obawą, że kartofle, które teraz obrodziły świetnie, zgniją w ziemi. Gdyby nie pozwolono ich wywieźć zagranicę, to cena ich spadłaby tak nisko, że robocizna za wykopanie wynosiłaby więcej, niż zapłata za korzec kartofli. Do Niemiec wywozi się je dlatego, że Niemcy dostarczają potrzebnych ku temu wagonów. P. minister skarbu zapewnia posłów, że dewizy obce, otrzymane za tę tranzakcję, przejdą w posiadanie skarbu.

Dla opinji publicznej przecież ta sprawa masowego wywozu kartofli z Polski do Niemiec **przedstawia się inaczej i z politycznego i z aprowizacyjnego punktu widzenia** Opinja publiczna widzi w takiem załatwieniu owej sprawy nowy dowód niefrasobliwości, z jaką lewicowy gabinet p. Nowaka załatwia interesy państwowe. Boć wiadomo, że w Niemczech — według oświadczeń publicznych kanclerza p. dr. Wirtha — panuje niedostatek żywności. Kanclerz utrzymuje, że będzie głód, czego następstwem muszą być rozruchy rewolucyjne. Dlaczego rząd polski nie skorzysta z tej ciężkiej sytuacji Niemiec, by przed zezwoleniem na wywóz kartofli z Polski zmusić Niemcy do zaprzestania bojkotu towarowego względem Polski, do zarzucenia szykan kolejowych na Górnym Śląsku do wzięcia na obrożę płatnych morderców polaków w Opolskiem. Polskie kartofle mają ratować od głodu Orgeszowców? Ale gabinetowi pana Nowaka nawet do głowy nie przyszło by wyzyskać te atuty. Jak bezmyślnie drzewem polskim zaopatruje on papiernie niemieckie i podtrzymuje skutkiem tego prasę niemiecką, wymyślającą Polsce, tak samo bezmyślnie chroni Niemcy od rozkładu państwowego, poprzestając na zapewnieniu, że rząd niemiecki pozwoli na wywóz nawozów sztucznych do Polski.

Nie koniec na tem! Rząd dbając o interes ludności rolniczej **zaniedbuje ludność miejską i robotniczą.** Boć chłopi i ziemianie dostawszy znaczną gotówkę za sprzedane kartofle, nie będą potrzebowali spieszyć się ze sprzedażą zboża. Zatrzymają je, aż ceny wzrosną. Wtedy wyciągną ostatni grosz z kieszeni inteligenta, mieszczanina i robotnika. Pp. dr. Nowak i Jastrzębski zapominają, że **lichwiarze żywnościowi korzystają z pozwolenia na wywóz** jakiegokolwiek artykułu spożywczego, by zaraz podnieść cenę na wszystko. Kartofle wywowi się do Niemiec! To **wystarczy, by podnieść cenę bułek, mięsa, masła, jarzyn, ryb, jaj i cukru.**

Tylko miasta wraz z inteligencją i masami robotniczemi rozstrzygają o kulturze narodu, o jego rozwoju, o jego przyszłości państwowej. Wydawać masy miejskie i robotnicze na pastwę drożyzny iłnę dey wobec zbliżającej się zimy — **to znaczy druzgotać państwo.** Zastanówcie się, panowie ministrowie do czego prowadzą wasze krótkowzroczne eksperymenty! Toć pp. Ponikowski i Michalski także pozwalali na wywóz pewnych artykułów spożywczych, ale wzamian za to zmuszali producentów i kupców do sprzedawania tych artykułów na rynkach wewnętrznych polskich po cenach przystępnych. Gabinet pp. Nowaka i Jastrzębskiego zerwał z tą mądrą zasadą. **Pięknie będziemy wyglądali za dwa miesiące!**

Zwycięstwo Bloku Narodowego na Górnym Śląsku.

Blok Narodowy Korfantego, który uzyskał największą liczbę głosów, zdobędzie 18 mandatów.— Olbrzymia klęska N. P. R.

KATOWICE, tel. wł.—Według dotych czasowych obliczeń, wybory do Sejmu śląskiego przyniosły **zwycięstwo Blokowi Narodowemu.**

Zwycięstwo to wywołało w obozie narodowym ogromną radość. Wogóle z wyniku widać, że **N. P. R., który uważał się dotychczas za największe stronnictwo polskie na G. Śląsku, pozostał daleko w tyle za Blokiem Narodowym, jak również za socjalistami.** Dotychczasowe wyniki wywołały w obozie enpeeru przygnębienie.

P. S. L. uzyskało w siedzibie swego zarządu w Mysłowicach zaledwie 7 (siedem) głosów. Ludowcy wystąpili zresztą nie jako partja chłopska, ale jako partja inwalidów, albowiem obok lokalu wyborczego ustawili sobie kilku inwalidów i tylko tej okoliczności zawdzięczać mogli, iż uzyskali nawet powyższą liczbę głosów

Jedynie partja narodowa z Korfantym na czele przeciwstawiła się poważnie doskonałej i zasobnej organizacji Niemców, którzy szli karnie do wyborów.

Korfanty objeżdżał jeszcze wczoraj wszystkie okręgi, a ludność zgotowała mu wszędzie serdeczną owację. Już dziś można twierdzić, że **Blok Narodowy zdoła uzyskać 17—18 mandatów,** zaś enpeer, który walczy o kolejne miejsce, przypadnie prawdopodobnie czwarte miejsce.

Ludowcy ze Śląska Górnego nie otrzymają ani jednego mandatu.

Stosunkowo znaczna ilość mandatów zdobytych przez pepeesowców, tłumaczy się tem, że nasze partje nie zwracały u-

Członkowie i Sympatycy **Zw. Lud. Nar.** **sprawdzajcie spisy wyborców!**

wagi na ich agitację i nie starały się jej przeciwdziałać.

Klęska N. P. R. na G. Śląsku wynikła skutkiem stanowiska tej partji w czasie przesilenia rządowego w lipcu, **oraz wspólnej akcji z P. P. S.**

Wynik wyborów śląskich jest bardzo znamienny, jeżeli zważymy, że NPR. jako stronnictwo rządzące, z którego ramienia wojewodą jest p. Rymer, **posiadało wszelkie środki do walki wyborczej,** pozwalać sobie mogło na użycie niedozwolonych, mając władze wojewódzkie do dyspozycji.

Według dotychczasowych obliczeń w pierwszym okręgu (Pszczyna — Rybnik) wyniki są następujące:

Blok narodowy 12,924, Zjed. partja niem. 5844, PPS. 5424, komuniści 176, NPR. 9601, niem. socjal. 18, PSL. 922, partja żydowska 68. Na listę polską oddano 28871 głosów, na niemiecką 5862 z wyjątkiem komunistów i Żydów.

Drugi okręg (obejmujący Katowice i Rudę:

Blok narodowy 33,877 głos. PPS. 28222, NPR. 17005, PSL. 1448, niem. partja katol. 11754, niem. partja narod. 17083, niem. partji socjalist. 9248, komuniści 4008.

Na listę polską oddano w tym okręgu 75517 gł., na listę niemiecką 38075 (6 gł. komunistycznych).

Trzeci okręg (Świętochłowice—Tarnowskie Góry—Lubliniec):

Blok narodowy 39,274 głos. PPS. 12696 gł., NPR. 9094 gł., PSL. 860 gł.

Niem. partja katol. 15402, niem. partja narod. 12987, niem. partja socjal. 8655 komuniści 3398.

Na listę polską padło według dotychczasowych obliczeń 31924 gł., na niemiecką 36994 gł.

Ostateczny wynik wyborów niezawodnie będzie wiadomy dopiero we wtorek wiecz. lub w środę rano.

WARSZAWA, tel. wł.— Z pośród polskich list **największą ilość głosów uzyskały: Blok Narodowy przeszło 90,000,** następnie PPS. 40000, NPR. około 36000, PSL. około 6 i pół tys. Listy niemieckie, t. j.: Niemiecka partja katolicka, partje narodowe i socjalistów osiągnęły ogółem niecałe 90000, komuniści uzyskali około 7 tys. gł.

Dziś, we środę dn. 27 września o godz. **6-ej po poł.** odbędzie się **w Ognisku Robotniczem** ul. Krakowska 13.

WIEC Narodowej Organizacji Kobiet w Częstochowie

z współudziałem p. **Puzynianki** z Warszawy.

Uprasza się o jaknajliczniejsze przybycie kobiet-polek, którym dobro Ojczyzny leży na sercu.

Wejście bezpłatne za imiennemi biletami, które są wydawane u Dr. Wasilewskiej II Aleja 20 i w sklepie p. f. „Janina" u p. Białkowskiej II Aleja 37.

Ostatnie dni Klubu Pracy Konstyt.

Kto wróci i kto z niego nie wróci na ulicę Wiejską.

Z Klubu Pracy Konstytucyjnej nie ubiegają się o mandat posłowie: dr. Halban, Starowiejski, dr. Steinhaus, dr. Loewenstein, dr. Kolischer, dr. Wysocki.

Do walki wyborczej jako kandydaci stają były minister dr. Władysław Stesłowicz i poseł Rauch. Tego ostatniego stawiają nawet dwa stronnictwa na dwuch listach w Stanisławowie.

Zapewne będzie kandydował, choć obecnie odrzeka się prezydent m. Krakowa, p. Jan Kanty Federowicz. Nie jest wykluczonem, że zgodzi się kandydować poseł (od 1901 r.) Wincenty Jabłoński, jeżeli wyborcy bardzo będą na niego napierali.

Posła hrabiego Baworowskiego mają podobno wybrać ponownie Witosowcy.

W każdym razie z tych resztek Koła Polskiego w parlamencie austrjackim wróci tylko paru niedobitków.

Praca posła J. Zagórskiego

na najbardziej zagrożonych kresach.

Lwowski „Kurjer Powszechny" w nr. 206 w artykule „Ruch przedwyborczy w kraju" donosi ze Złoczowa:

Tutejsze Stowarzyszenie rzemieślników i robotników „Gwiazda" kierowana wytrawną ręką wybitnych przedstawicieli naszego mieszczaństwa pp. Podłowski i Postawy, a skupiające w sobie najpatrjotyczniejszy żywioł naszego miasta, szukając dla siebie odpowiedniej drogi przy wyborach, mimo nacisku wywieranego na nie podziemną robotą ze strony partji lewicowych, a zwłaszcza ludowców, obiera zdaje się inną drogę i **przystąpi w całości do Narodowej Partji Pracy. Ogromna w tem zasługa posła Józefa Zagórskiego,** który na dwu urządzonych zebraniach w mowach niemal dwugodzinnych, nacechowanych nie tylko niezwykłą swadą oratorską, ale także logiką myśli, znakomitym układem rzeczy i siłą przekonania wykazał błędy polityki stronnictw lewicowych i Pana Naczelnika Państwa, i z zapałem przedstawił zebranym prawie w komplecie członkom Stowarzyszenia ważność obecnej chwili i program tworzonego przez siebie stronnictwa. Porwani słuchacze po krótkiej dyskusji, która, rzecz charakterystyczna **nie ujawniła ani jednego głosu jakiegokolwiek sprzeciwu,** wybrali Komisję organizacyjną stronnictwa, na czele której stanął jeden z najświatlejszych i najbardziej szanowanych z powodu swego rozumu, powagi i czystości charakteru, mieszczanin p. Szczepkowski. Sekretarzem obrano p. Michalewskiego. Jednomyślną też była uchwała, by poprzeć przy wyborach blok chrześcijańskiej Jedności narodowej.

Można już dzisiaj rzec śmiało, że nowa partja **będzie najsilniejszą polską organizacją polityczną na kresach** tak pod względem karności wewnętrznej.

Ciekawe wiadomości.

— Profesor Stefan Gilson z Paryża, który bawił z misją ratowniczą w Rosji —twierdzi, że głód w tym roku będzie jeszcze większy.

— Piotr Weiss dokonał lotu Paryż—Marsylja w 3 godziny i 10 minut.

— W Londynie panuje niesłychanie złośliwy dyfteryt. Prawie wszystkie zasłabnięcia kończą się śmiercią.

— Sprawność poczty paryskiej jest zdumiewająca, Ekspedjuje ona 100 listów poleconych na minutę.

— Rodzina zmarłego lorda Northcliffe'a prawuje się z resztą sukcesorów o dziedzictwo. Opinja angielska jest zaniepokojona, że na tem tle może dojść do zamknięcia „Timesa".

— Rząd bawarski zabronił cudzoziemcom wjazdu do Bawarji.

— W Koblencji zamknęła komisja aljancka „Stowarzyszenie b. oficerów miotaczy min". Był to poprostu zakonspirowany oddział miotaczy min.

— W Millonet-de-Vetheuiil (południ. Francja) urodziło się cielę o czterech oczach, dwu uszach, dwu językach i jednym przełyku. Cielę to żyje i jest zupełnie zdrowe.

— Pewien lotnik hiszpański, lecąc w okolicy Madrytu, natrafił na stado lecących dropi i zastrzelił jednego z nich. Jest to najnowocześniejszy sposób polowania.

— W Charkowie na placu teatralnym odsłonięto pomnik Liebknechta.

Kronika.

Od Redakcji. Wobec nawału pracy w związku z akcją wyborczą redaktor pisma naszego przyjmuje interesantów w sprawach redakcyjnych tylko w godzinach od 5 i pół do 7 wiecz.

Z Rady miejskiej. Zapowiedziane na poniedziałek posiedzenie Rady miejskiej nie odbyło się z powodu braku quorum.

W ważnej sprawie.

Narodowa Organizacja Kobiet komunikuje nam, że szerszy ogół społeczeństwa nie jest poinformowany zupełnie o siedzibach Komisji wyborczych i tem samem nie ma możności sprawdzenia czy wszyscy są umieszczeni na listach wyborczych. Te same żażalenia napływają codziennie do Redakcji „Kurjera" dokąd zainteresowani zwracają się po udzielenie im informacji. Dziwić się należy, że władze odnośne, więc Starostwo i Magistrat lekceważą sobie sprawę tak ważną, jaką jest sprawdzanie przez wyborców list i nie ogłosiły wykazu Komisji w prasie miejscowej, tembardziej, że faktem jest, iż listy wyborcze sporządzone przez Magistrat **są nieścisłe i duży procent wyborców zostało** z różnych przyczyn pominięte.

Trudno zrozumieć, doprawdy, czemu przypisać należy tę zbytnią oszczędność Magistratu, gdyż nie przypuszczamy, aby Magistrat nie zdawał sobie sprawy, jaką odpowiedzialność ściąga na siebie za te karygodne zaniedbywanie spraw wyborczych. Wiemy o tem, że wykazy Komisji wyborczych są wydrukowane, lecz wykazów tych można szukać na mieście nadaremnie i jedynie ogłoszenie ich w prasie uratować może tysiące głosów. Nie wątpimy, że odnośne władze zajmą się tą ważną sprawą i postarają się o to, aby ludność była dostatecznie poinformowana, gdzie należy sprawdzać listy wyborcze.

57)

PODPALACZKA.

Ach! kuzynie, kuzynie! — dodał płaczliwie z szatańską hypokryzją—ty stałeś się dla mnie opatrznością niedozwalając mi spełnić złego czynu.

— Uznajesz więc, żem słusznie postąpił?—zapytał Jakób.

— Uznaję, uznaję!

— I nie żałujesz tej wielkiej sumy, jaką ukradłeś, a którą ja właścicielowi zwróciłem?

Owidjusz zawahał się z odpowiedzią.

— Pragniesz zostać bogatym za jaką bądź cenę,— mówił dalej Garaud, — twoje wachanie o tem przekonywa?

— Do czarta? bogactwo jest wszystkiem!

— Torba tego pasażera zawierała sześćdziesiąt tys. franków.

— Cyfra nie lada! — mruknął hultaj z akcentem żalu.

— Tak, ale to nie był twój majątek; gdy jednak posłusznym mi będziesz ja cię bogatym uczynię.

— Na prawdę?

— Jakiem Paweł Harmant!

— Ależ oddaję się ciałem i duszą tobie kuzynie!

— Wiernie... bez żadnych podejrzeń?

— Do pioruna! czyż nie należę odtąd do ciebie? Czyliż ów Ireneusz Bose, któremu milczeć kazałeś, nie rozgadałby tego, gdybyś mu był mówić nie wzbronił? Czyliż ty sam nawet nie mógłbyś był mnie aresztować gdyby ci chęć przyszła ku temu?

— To prawda, nie chciałem jednak tego uczynić.

— Ażeby stary ów tylko dotrzymał słowa, bo gdyby opowiedział o tem głupstwie mojemu pryncypałowi, och!—wołał hultaj z niepokojem.

— Byłbyś zgubionym!—przerwał Jakób,—Jan Mortimer wygnałby cię bez odwołania. Obecnie jednak, nie lękaj się tego. Ja poręczam za milczenie Ireneusza Bosse, i względy dla ciebie Mortimera. Słyszysz, poręczam i odpowiadam!

— Ty?! — zawołał Owidjusz, patrząc z osłupieniem w swego kuzyna.

— Posłuchaj mnie — rzekł Jakób przyciszonym głosem. Zbadałem cię teraz, znam cię tak dobrze, jak gdybyśmy całe lata żyli obok siebie. Kradzież torebki nie była pierwszą twą próbą w tym rodzaju, ponieważ Ireneusz Bosse miał w rękach akta twego poprzedniego oskarżenia.

— Kuzynie!

— Nie zaprzeczaj daremnie! Ja nie należę do tych, których łatwo oszukać można. Mam pewność niezachwianą, iż gdyby przeszukano archiwa trybunału poprawy w Dijon, znalezionoby w aktach tameeznych po kilkakrotnie powtórzone twoje nazwisko...

Owidjusz pochylił głowę w milczeniu.

— No, przyznaj, wszak się nie mylę?

— Drobnostka!—mruknął dijończyk.

— Drobnostka, wiodąca na galery, jestem pewien, że Ireneusz Bosse, jako dawny agent policyjny, dostarczyłby tych dowodów bez trudu, gdyby ktoś prosił go o to. Ja będę milczał i nie pozwolę zarówno mówić Ireneuszowi, lecz wzamian musisz robić wszystko, czego zażądam.

— Jestem gotów. O cóż więc chodzi?

— Tak publicznie, jak i za każdym razem, gdy się wśród obcych znajdziemy, udasz, że nie znasz mnie wcale.

— Wstydzisz się mnie zatem?

— Być może — odparł Jakób opryskliwie. Nie chcę, ażeby mówiono, iż mam złodzieja w rodzinie. Łatwo to pojmiesz, a zrozumiesz lepiej jeszcze skoro ci powiem, że od wczoraj zostałem wspólnikiem twego pryncypała.

— Ty... wspólnikiem Mortimera? ty?—zawołał Soliveau zdumiony!

— I dodam jeszcze — mówił dalej były nadzorca—że będąc jego wspólnikiem, mam nadzieję zostać zarazem wkrótce zięciem jego.

— Ach! winszuję ci kuzynie, winszuję, — wołał Owidjusz. — Do pioruna, umiesz kierować swą łodzią znakomicie, jak widzę.

— Stanowisko moje w rodzinie Mortimera potężnym mnie uczyni, będę ci mógł dopomagać, albo cię zgubić, stosownie do twego postępowania. Jeżeli mi się podoba uznać cię za krewnego, uczynię to, lub nie uczynię. Bądź zatem posłuszny mej woli, nie ściągaj na siebie żadnej nagany, a oto co wzamian ci ofiaruję: Za miesiąc zostaniesz jednym z zarządzających fabryką, podwoję pensję, jaką ci przyrzekł Mortimer, lecz staniesz się za to moją rzeczą, moją własnością, mojem narzędziem, nie mając innej woli nad moją. Jesteś ambitnym, przewyższę twoje nadzieje... Lubisz pieniądze, ja cię bogatym uczynię. No jakże, przyjmujesz?

— Czy przyjmuję?—zawołał Soliveau z zapałem ależ bez wahania, tem więcej, iż jestem pewien, że dotrzymasz słowa.

D. c. n.

Z dnia.

OPINJA.

Ach ta „opinja"!... zwłaszcza w Częstochowie
Na województwo całe bodaj słynie!
Poznasz potwora, co ślepiami błyska
I żółć spienicna wypływa mu z pyska.
Niezna co mowa o ludziach łagodna,
Gdy chce oczernić, to sięgnie już do dna;
Naczynia z brudem i z dziką ochotą
W twarz — miast oceny— lepkie ciska błoto.
A czy ją spotkasz wieczorem lub zrana,
Jest wpół przytomna i jakby pijana.
Spytaj Igreka o imć Ypsylona, —
Wnet ci odpowie: — To.,, szuja skończona!
Ależ, Igreku, — wołasz, — skądże znowu
Pan dziś hołdujej tak brzydkiemu słowu?!
Skąd? Igrek wrzeszczy — wiem napewno przecie,
Bo mi coś o tem.., Iks mówił w sekrecie,
A Iks wie dobrze, bo słyszał od Joty, —
Więc w słów tych prawdę wierzaj, panie złoty.
— — — — — — — — — — —
Oto częstokroć jest „źródło" opinji —
Tej, co na plotce wsparlszy się, źle czyni,
A choć Ypsylon wzorem jest człowieka —
Cóż to obchodzi Jotę lub Igreka,
Że z czci bliźniego sport czyniwszy sobie—
Z zacnego szuję robi w plotek dobie!,..

(Eszet).

Osobiste. Częstochowianin, p. Aleksander Zbisławski ukończył wydział prawny Uniwersytetu warszawskiego.

Zwolnienie rocznika 1901. Rekruci rocznika poborowego 1901, którzy wcieleni zostali do poszczególnych formacji wojskowych w okresie od 18 kwietnia do 24 kwietnia b. r. osiągną z dniem 1 września b. r. zasadnicze wyszkolenie rekruckie.

Na tej podstawie zarządza ministerjum spraw wojskowych zastosowanie ulg, przewidzianych dla rocznika poborowego 1901, polecając: Rozpocząć indywidualne bezterminowe urlopowanie tych szeregowców rocznika poborowego 1901, którzy zadośćuczynili swojemu obowiązkowi służby w wojsku stałem.

Przeniesienie do rezerwy takich szeregowców nastąpi w swoim czasie wspólnie z całym rocznikiem poborowym 1901.

Szeregowych rocznika poborowego 1901, którzy uchylali się od poboru lub samowolnie już po wcieleniu opuścili swoją przynależną formację, należy bezterminowo urlopować indywidualnie dopiero po osiągnięciu ustawowo przewidzianych dwóch lat służby w wojsku stałem, przyczem nie tracą oni praw do ulg przyznanych im rozp. Dep. 10 L. 3504 Pob.

Urlopy urzędników kandydujących na posłów. Jak się dowiadujemy, Rada ministrów uchwaliła onegdaj upoważnić ministerstwa i niższe władze państwowe do udzielania urlopów dla tych urzędników, którzy kandydują na posłów do Sejmu i Senatu. Otrzymają oni płatne urlopy na 2 tygodnie przed dniem głosowania.

Kandydaci zaś, będący urzędnikami Ministerstwa spraw wewnętrznych, mają otrzymać urlopy już z chwilą oficjalnego ogłoszenia ich kandydatury.

Pielgrzymka z Chyrowa.

Znany zakład naukowo-wychowawczy OO. Jezuitów w Chyrowie urządził pielgrzymkę młodzieży klas starszych i starszego pokolenia wychowanków na Jasną Górę. Przybyli o godz. 5 rano z niedzieli na poniedziałek specjalnym pociągiem i odjechali tegoż dnia o godz. 5 po poł. Na czele pielgrzymki stał O. Prowincjał dr. Sopuch i rektor gimnazjum dr. Cisek. Nadto widzieliśmy profesorów i prefektów O. Koppens'a, O. Pyrkosza z redaktorem O. Bzowskim i profesorem oraz in. Ślicznie zgrana orkiestra uczniowska towarzyszyła pochodowi przez miasto.

Wszyscy przystąpili do stołu Pańskiego w kaplicy Matki B. Częstochowskiej. Zwiedzili wszystkie objekty Jasnogórskie, a w powrotnej na kolej drodze odwiedzili Kościołek im. Marji przy III-ej alei.

Ze spraw miejskich.

Głos mieszkańców zapomnianej ulicy.

W poniedziałek, dn. 25 b. m. na posiedzeniu Rady miejskiej, miał być przedstawiony wniosek Magistratu w sprawie zaciągnięcia pożyczki w wysokości mk. 9 miljonów na regulację ulic miasta. W związku z powyższym, pragniemy zwrócić uwagę władz miejskich, w imieniu licznych mieszkańców ulicy Tartakowej na opłakany stan tejże. Pomimo, że jest ona licznie zamieszkała, znajduje się w pobliżu fabryk i ul. Warszawskiej, więc jest niezbyt odległa od centrum miasta, nie jest dotąd wybrukowana, będąc w najwyższym stopniu zaniedbaną. Przebycie ul. Tartakowej po deszczu, staje się wprost niemożliwością. Dziwne doprawdy, że inne dzielnice miejskie, jak ulica Nowa, Zielona etc. zostały podczas wojny uporządkowane (zdaje się przez okupantów), zapomniano jednak zupełnie o wspomnianej ulicy, mimo posiadania większej ilości domów i większego jej zaludnienia.

Może odpowiednie czynniki komunalne zechcą wejrzeć w tę sprawę i przystąpią w możliwie krótkim czasie do regulacji i wybrukowania ul. Tartakowej, co jest koniecznością. Mniemać zresztą można, że wzmianka Magistratu o pożyczce i regulacji ulic, dotyczyła przedewszystkiem ulicy Tartakowej i prosimy o wyjaśnienie.

Mieszkańcy ul. Tartakowej.

Dziś wiec N. O. K. Dziś w sali Ogniska Robotniczego o godz. 6½ wiecz. odbędzie się wiec zorganizowany przez Nar. Org. Kobiet. Przemawiać będzie przewodnicząca N. O. K. p. Puzynianka.

Wieczór operowych aryj i duetów odbędzie się 8 października w sali teatru „Nowości" przy udziale b. primadonny opery cesarskiej w Moskwie i Petersburgu, ostatnio zaś primadonny opery krakowskiej p. Elżbiety Jefimcowej oraz Konstantego Kniaginina b. pierwszego barytona opery krakowskiej.

Napad bandytów. Na wiozącego owoc Lajbusia, na szosie pomiędzy Zabijakiem a Pińczycami pod Myszkowem napadło 2-ch uzbrojonych opryszków. Bandyci zrewidowali napadniętego, a ponieważ pieniędzy nie posiadał, bandyci zrabowali jedną skrzynię owoców, wartości 8 tys. mk. i umknęli.

Dochodzenie w toku.

Denuncjantka. Wspaniały dramat z życia współczesnego p. t. „Denuncjantka" demonstruje kino „Odeon". W roli głównej słynna artystka Klara Wieth. Nad program zdjęcia z natury, fabrykacja wyrobów szklanych. Obraz ten pozostaje na ekranie do czwartku.

O wódkę w niedzielę. W dn. 24 b.m. spisano protokuł na Weronikę Rybak, zam. przy ul. Warszawskiej nr. 39. za potajemną sprzedaż wódki w niedzielę.

Jaką pijamy lemonjadę? Zbadana przez Państwowy zakład badania żywności i przedmiotów użytku w Łodzi, lemonjada z fabryk Herszlika Essig (ul. Piłsudskiego 13) i Mojrzesza Fiszhaltera (Warszawska 21) w obydwu wypadkach uznała lemonjadę za nie nadającą się do picia ze względu na to, że lemonjada ta zawiera saponinę, wpływającą szkodliwie na zdrowie. Obydwaj fabrykanci pociągnięci do odpowiedzialności sądowej.

Aresztowanie. Dn. 23 b.m. został aresztowany przez posterunek Policji Państw. na stacji w Częstochowie Dymitry Polancki, ukrainiec, który nie posiadał zezwolenia na prawo pobytu w Polsce. Polanckiego przesłano do Komisarza Rządu w Warszawie.

Za przemytnictwo. Został pociągnięty do odpowiedzialności Moszek Szpingbaum, zam. przy ul. Kościuszki nr. 19 a, za przemycanie towarów z zagranicy.

Wróg trzeźwości. Komisarjat I Pol. Państw. komunikuje, że w dn. 23 b. m. spisany został protokuł na Mieczysława Szymczyka, zam. przy ul. Parkitka nr. 14, za ukazanie się w stanie nietrzeźwym w miejscu publicznem.

Nie udało się. Do mieszkania Fl. Adamusa (ul. Kościuszki nr. 18), za pomocą otwarcia drzwi wytrychem, dostali się niewiadomi sprawcy i usiłowali dokonać kradzieży, co jednak nie udało się, gdyż zostali spłoszeni przez mieszkańców tegoż domu.

Pieczywo z niespodziankami. W dniu 24 b. m. spisano protokuł na piekarza Stanisława Gryglewskiego, zam. przy ul. Krakowskiej nr. 11, gdyż w chlebie kupionym w jego piekarni, znajdował się robak.

NA MARGINESIE „KURJERA".

Tragedja zdemobilizowanego.

Dwudziestu paru oficerów odznaczonych krzyżem walecznych odesłało ministerstwu wojny te krzyże z oświadczeniem że nie mogą przyjąć tej odznaki, ponieważ odznaczony nią został równocześnie pewien człowiek, który teraz siedzi w kryminale i stanie niebawem przed sądem, oskarżony o współudział w napadzie bandyckim, połączonym z rabunkiem i morderstwem.

Rzecz się tak miała:

Pewien oficer dokazywał cudów waleczności podczas wojny bolszewickiej 1920 r. Umysł żywy, namiętny, odważny aż do szaleństwa, dokonywał cudów waleczności, rzucał się zawsze pierwszy na watahy tałatajstwa bolszewickiego, zdobywał działa i sztandary. Komendanci przedstawili go—rzecz prosta do nagrody za waleczność. Ale biurokracja ministerstwa wojny skończyła dopiero w rok po wojnie opracowywać odnośny referat. Tymczasem nastąpiła redukcja armji. Wydalono tych oficerów, których uznano za zbytecznych. Wydalono więc i jego. Szukał posady napróżno. Nie miał żadnego fachu w ręku, nie wiele umiał, był tylko odważnym. Nędza coraz częściej zaglądała do jego kawalerskiego pokoiku. Staczał się po równi pochyłej od sfer przyzwoitych oficerskich ku sferom nieprzyzwoitym, dwuznacznym, wreszcie ku wyrzutkom społecznym. Opowiadał im o swoich bohaterskich czynach. Oni z admiracją patrzyli na niego, a z rozwartemi ustami słuchali jego relacji.

— Zostań naszym wodzem, a życie będzie nam płynęło mlekiem i miodem. Pomyśl tylko—tylu paskarzy tuczy się zdzierstwem i lichwą, drożyzna coraz większa, z powodu niej tysiące przedsiębiorstw nie mogą się rozwinąć, inne upadają, a wskutek tego coraz mniej zarobków. Chodź z nami, a przy twojej waleczności będzie nam się doskonale powodziło.

Nie miał co jeść, więc poszedł. Zrazu powodziło się i obchodziło się bez krwi rozlewu. A potem raz i drugi nie powiodło się. Zrobiono zasadzkę i pojmano wodza. I podczas, gdy on gdzieś na prowincji stawał przed sędzią śledczym, skuty w kajdany, w stolicy ogłoszono jego nazwisko w spisie bohaterów. Co za dziwne zarządzenie losu.

—(o)—

Tabela loterji państwowej.

(nieurzędowa).
Piąta klasa. — 15 dzień.
Główniejsze wygrane.

Mk. 100.000 nry. 79345 18264.
Mk. 80.000 nr. 41246
Mk. 40.000 nr. 81461
Mk. 25.000 nr. 81283
Mk. 15.000 nry. 6108 37553 44474 58522 62657 68352 78267 86986 89154 99749 16373 20973 40394 74798 85206

Zdaleka i zbliska.

— Na wódkę do Bytomia. Z powodu tego, iż na polskiej części G. Śląska w niektóre dni zakazana jest sprzedaż wódki, jeden z robotników tamtejszych umówił się ze swoim znajomym z Bytomia (orgeszowcem), iż w niedzielę w oznaczonym miejscu spotkają się w Bytomiu, aby sobie „zalać robaka". Robotnik ów pojechał do Bytomia, a na oznaczonym miejscu napadła na niego banda orgeszowców, którzy go okropnie obili a następnie położyli na torze tramwajowym a nadjeżdżający tramwaj uciął mu obie nogi. Tak wyszła mu na dobre wódka bytomska.

Rozmaitości.

(—) **Miłość i waluta.** Pani Stevenson, angielka, przemawiając na zebraniu w Colville, oświadczyła, że niemki w prowincjach okupowanych starają się wszelkiemi sposobami wychodzić za mąż za żołnierzy angielskich, którzy wskutek deprecjacji marki, porobili duże oszczędności.

(—) **Aeroplan dla Ojca Świętego.** Z Rzymu donoszą do „Excelsiora": Kardynałowie Tacci i Ranuzzi de Bianchi, dokonawszy w Loretto wycieczki aeroplanem, opowiadali z takim entuzjazmem Ojcu św. o wrażeniach, odniesionych podczas wzlotu, że Pius XI wyraził żal, że nie może także spróbować tego nowego sposobu podróżowania.

Dowiedziawszy się o słowach Ojca św. kilku członków arystokracji medjolańskiej utworzyło natychmiast komitet w celu ofiarowania Jego Świątobliwości wspaniałego aeroplanu.

Sprawozdanie

z koncertu urządz. w dniu 10 | 9 b. r. w parku „Staszyca" na rzecz Inwalidów Wojennych Koła Częstochowskiego.

Ze sprzedaży biletów . . .	128100 mk.
Razem	128100 mk.
ROZCHÓD.	
Bilety	5000 mk.
Afisz	8000 „
Rozlepianie afiszy . . .	3800 „
Wynajęcie parku . . .	1500 „
Drobne wydatki . . .	2000 „
Razem	20300 mk.
Przychód	128100 mk.
Rozchód	20300 „

Pow. Koło Zw. Inw. Wojen. Rzeczypospol. w Częstochowie wszystkim, którzy przyczynili się do Koncertu, a w pierwszym rzędzie p. pułkownikowi Nowakowi i p. podpułk. Lawdańskiemu, składa serdeczne „Bóg zapłać".

Za Zarząd Pow. Koła Zw. Inw. Wojen. Rz. Pol. w Częstochowie
Wacław Kulis.

TEATR
PARYSKI
ul. Panny Marji 19.

Program od piątku 22 do środy 27 września r.b. włącz.

Szczegółowe streszczenie w programach.

Dla młodzieży dozwolony.

I-sza Serja **„Hrabia Sandorf"** I-sza Serja

p. t. **Tragedja powstańców**

Potężny dramat w 4-ch serjach wytwórni Gaumont w Paryżu, według powieści znakomitego JULES VERNE, w wykonaniu najwybitniejszych artystów scen paryskich **z R. Joube Comedie Francaise** na czele.

Anons: Od Czwartku 28 bm. demonstrowana będzie II ga Serja obrazu **Hrabia Sanddorf** p. t. Walka o miljony.

KINO-TEATR
„LEGUN"
ul. Dąbrowskiego 10.

Program od środy 27 do soboty 30 września b. r.

PRZEZ WSZYSTKIE PIEKŁA

V Serja obrazu p. t. STRZELBA i LASSO, w roli głównej **EDDIE POLO.**

ANONS: Wkrótce ukaże się 578000 scen amerykańskiego dowcipu p. t. **REWJA HUMORU** czyli maszynka do wyrabiania śmiechu.
W roli głównej **Fatty** (Grubasek).

UWAGA!
Chrześcjański
Magazyn Obuwia
A. SOSNOWSKIEGO
II-ga Aleja № 40.
Poleca w dużym wyborze na sezon jesienny obuwie: męskie, damskie i dziecinne. Najnowsze fasony, lakiery renifery, brązowe, giemzowe, chromowe i covercotowe i t. p.
Uwaga! Dla p.p. kolejarzy i urzędników specjalne ustępstwo.
— — Robota solidna. — —
Ceny konkurencyjne! Ceny konkurencyjne!

Przyjmuję kapelusze
męskie, damskie
do przefasonowania, farbowania
— — **i odświeżanie.** — —
Na żądanie nowe fasony.
Chrześcjańska firma
Ulica Kościuszki 23 m. 11.

Pracownia
ubiorów męskich
A. LEMEL
II Aleja № 22.
Wykonywuje roboty z powierzonych i własnych materjałów.
Robota solidna, wykonanie puktualne.

PANIE i PANOWIE! WYKORZYSTAJCIE CZAS
teraźniejszej zniżki róbcie
swe zakupy tylko u
J. Rząsińskiego
w Częstochowie Kościuszki 19 a
POLECA: po cenach zniżonych wszelkie białe towary do wypraw ślubnych wełny i jedwabie, kapy, korty oraz kołdry watowane w dużym wyborze.
Okazicielom niniejszego kuponu specjelnie 2 proc. taniej.

Dr. E. Petrykat
choroby skórne i weneryczne
ul. Dąbrowskiego 6.
Godziny przyjęć: od 4 — 7 wiecz.

Słuchajcie!
Hurtowy skład sukna i kortów H Najmana w Częstochowie ulica Kilińskiego № 5 1-sze piętro poleca na sezon jesienny i zimowy po cenach fabrycznych: zamsze wszystkich kolorów na damskie płaszcze, welury na męskie i damskie palta, bostony granatowe i czarne, pokrycia na futra i bekeszy, towary angielskie na ubrania, kamgarny w paseczkach na spodnie, sukna wszystkich kolorów, ceny fabryczne, wybór duży, usługa rzetelna.

Oszczędzajcie pieniądze!
Róbcie swoje zakupy
w najtańszym magazynie bławatnym p. f.
Kornberg i Szumacher
w Częstochowie I Aleja № 11
w podwórzu pa ter vis-a-vis bramy
Poleca wszelkie towary na wyprawy ślubne, jak również na nadchodzący sezon wszelkie wełny, bostony, gabardiny, barchany, flanele, kołdry bajowe, watowe i pluszowe oraz wszelkie płótna białe po cenach fabrycznych.

3
parowe młoty, tokarnie, wiertarnie, olesarki i t. d. mają tanio do oddania
Bracia Schlieper
Bydgoszcz.

Za **7000** Mk. na całe **ubranie** męskie z dobrego kortu

Za 3.000 Mk. na całą damską **suknię**

można nabyć w znanej firmie
J. Dawidowicz i S-ka
I Aleja 7. Tel. 74.
Tamże nabyć można korty, bostony, szewioty, wełniane i bawełniane materjały oraz płótna. Nie wierzcie reklamom, lecz przyjdźcie i przekonajcie się.
Sprzedaż hurtowa i detaliczna.

DOKTOR
PAWEŁ BRONIATOWSKI
ul. Panny Marji 21 (obok teatru Paryskiego)
choroby weneryczne i skórne
Przyjmuje od 9 — 12 i od 4 — 7 po poł.
Panie od 12 — 1 w południe.

Chrześcijańska Fabryka Mydła
„DOBOSZ"
w Częstochowie
ulica Warszawska № 37.
poleca najlepsze mydło zawierające od
63% do 66% tłuszczu

Szkoła wychowawcza
St. Ligęzówny
w Częstochowie, Kościuszki 9
Przyjmuje zapisy dzieci od lat 5.
Zajęcia rozpoczęto.

ORKIESTRA
SALONOWA, DUETY oraz PIANISTA (SOLO), NA BALE, WIECZORKI, RAUTY i t. p. **POLECAJĄ:**
RAPPAPORTOWIE
2 Aleja 35. — Telefon 458.

Pracownia Kapeluszy Damskich
Karola Goldberg
II-ga Aleja № 28 w bramie II piętro m. 15
WYKONYWAM KAPELUSZE z WŁASNYCH i POWIERZONYCH — — MATERJAŁÓW — —
Posiadam na składzie wybór najnowszych fasonów. Ceny przystępne
UWAGA! Proszę zwracać uwagę na adres.

Lekarz-Dentysta
St. Parczyński
przyjmuje od 10—1 i od 3—7 wiecz.
Ul Dąbrowskiego № 11.

Zródło Polskie
Jana Radziejewskiego
Krakowska 1, obok Stow. Rolniczego.
poleca towary bławatne, konfekcyjne z fabryki „Częstochowianka" po cenach fabrycznych, gotowe suknie damskie, dziecięce, bieliznę, wyprawy do chrztu, duży wybór bluzek, fartuchów i pończoch.
Najlepsze źródło taniego kupna!
Zwracac uwagę na adres!

Dr. S. Purski
choroby skórne i weneryczne
ul. Kilińskiego 5.
— — Godziny przyjęć: — —
de 10-ej rano i od 5-ej do 7-ej wiecz
W niedzielę i święta od 8-ej do 11-ej

Lecznica Lekarsko-Dentystyczna
i Laboratorjum zębów sztucznych
Lekarzy-dentystów
ARTURA BRONIATOWSKIEGO
I MARKA GRÜNA **Częstochowa** ul. Panny Marji
(I Aleja) Nr. 8.
Przyjmują codziennie od 9-ej rano do 7 wiecz

Aleksander Jaxa Dębicki
Geometra przysięgły
Kościuszki № 1, mieszkania 3.
Na mocy upoważnienia Ministerjum Robót Publicznych i Głównego Urzędu Ziemskiego, przyjmuje parcelacje, komassacje, podziały pastwisk i inne pomiarowe roboty.

Kursa Maturalne
Zrzeszenia Nauczycieli
Zapisy przyjmuje się na kurs niższy i wyższy z ukończeniem 4 klas i 6 klas, w lokalu szkolnym
St. Ligęzówny, ul. Kościuszki 9.

Potrzebni młodzi chłopcy lub dziewczynki do roboty Kordeckiego 9, Doraczyński.

Zgubiono zegarek złoty w przejściu ulicy Strażackiej do II Aleji. Łaskawego znalazcę uprasza się o zwrot do „Kurjera Częstoch." za sowitym wynagrodzeniem.

Chłopcy potrzebni do roznoszenia gazet w „Kurjerze Częst."

Potrzebny nauczyciel historji. Wiadomość w „Kurjerze".

Przyjmuję ucsni i uczenice na stancję. Kościuszki 23 m. 40.

Muzyki uczę tanio. Wiadomość w „Kurjerze".

Lekcji w zakresie 6-ciu klas po cenach bardzo przystępnych udziela rutynowana korepetytorka. Wiadomość w „Kurjerze".

Tkaniny druciane sita i rafy na różne potrzeby, a także siatki druciane, kręcone na ogrodzenia parkanów, bufetów i okien. Wyrób i reparacja materacy drucianych i wycieraczek do nóg. Przyjmuje zamówienia po cenach przystępnych W. Scibirowski, Rynek Wieluński 32, telefon 324.

Redaktor i Wydawca: Adam Paciorkowski.

Odbito w Drukarni „UDZIAŁOWEJ"